

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Лідерство

Шифр та назва спеціальності

073 – Менеджмент

Інститут

ІНІ Економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу

Освітня програма

Міжнародний бізнес

Кафедра

Менеджменту (204)

Рівень освіти

Бакалавр

Тип дисципліни

Вільного вибору, профільної підготовки

Семестр

6

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Яценко Ольга Миколаївна

Olha.Yatsenko@khpi.edu.ua

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри менеджменту НТУ "ХПІ"

Авторка понад 80 наукових і навчально-методичних публікацій.
Курси: "Основи менеджменту", "Самоменеджмент", "Лідерство та управління конфліктами"

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](https://web.kpi.kharkov.ua/mto/about/staff/yatsenko-2/)

<https://web.kpi.kharkov.ua/mto/about/staff/yatsenko-2/>

Загальна інформація

Анотація

Курс Лідерство спрямований на опануванні підходів до розуміння психологічних основ лідерства, конфліктології, практичних навичок лідерської поведінки професійної діяльності, прийняття адекватних управлінських рішень)

Мета та цілідисципліни

Формування загальних компетентностей щодо використання інструментів лідерства у професійній діяльності, здатності працювати у команді, а також оволодіння практичними інструментами організації ефективної команди та розподілу ролей.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
СК06. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
СК06. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
СК13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.
СК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.
СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички. |

Результати навчання

ПР03. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
ПР08. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
ПР09. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.
ПР10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації
ПР14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації
ПР16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним. |

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 150 год. (5 кредитів ECTS): лекції – 24 год., практичні заняття 12 год., самостійна робота – 114 год. |

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з дисципліни Основи менеджменту, Самоменеджмент. |

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. на практичних заняттях використовуються ігрові технології, дискусії, індивідуальна та командна робота, написання есе. Навчальні матеріали доступні студентам через Google-клас |

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Вступ. Лідерство в сучасній управлінській парадигмі
Сутність і виникнення лідерства.
Тема 2. 3 Стили лідерства
Стили лідерства, теорії лідерства, класифікація стилів керівництва, жіноче та чоловіче лідерство
Тема 4 Якості лідера
Основні теорії лідерських якостей. Формування лідерських якостей
Тема 5. Харизматичне лідерство
Основні концепції харизматичного лідера. Етика і харизма
Тема 6,7 Емоційне лідерство
Сутність емоцій. Резонансне, дисонансне лідерство
Тема 8, 9 Комунікативне лідерство
Особливості комунікацій лідерів. Бар'єри комунікацій. Маніпуляції
Тема 10,11 Робота лідера з командою
Стадії розвитку команди. Роль лідера в команді
Тема 12 Лідер і корпоративна культура
Вплив лідера на корпоративну культуру. Соціальна відповідальність |

Теми практичних занять

Тема 1. Визначення особистого типу лідера за методологією Адізеса ...

Тема 2. Аналіз лідерських якостей за методикою КОЗ. Розвиток лідерських якостей
Тема 3. Створення профілю особистості. Техніки публічних виступів
Тема 4. Дискусія «Чи можлива етика в бізнесі»? Розгляд управлінських ситуацій
Тема 5. Методи командо творення. Виявлення особистої між особою залежності
Тема 6. Професійне спілкування менеджерів різних сфер бізнесу

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Написання критичного есе "Нові стандарти лідерства", Професійне спілкування менеджерів різних сфер бізнесу. Перегляд фільму "Засновник" і підготовка до обговорення. Виконання підсумкової роботи з дисципліни: проходження тестів, оцінка своїх сильних і слабких сторін, складання плану розвитку лідерських якостей. Поточні і підсумкові онлайн-тести.

Література та навчальні матеріали

1. Сергеева Л. М., Кондратьева В. П., Хромей М. Я. Лідерство, – Івано Франківськ. «Лілея НВ». 2015. 296 с.
2. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник / О.Г. Романовський, Т.В. Гура, А.Є. Книш, В.В. Бондаренко, - Харків, 2017. 100 с
3. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління. Підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. 664 с
4. Васянович Г. П. Основи психології, навчальний посібник. – К.: Педагогічна думка, 2012. 114 с
5. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2015. – 456 с
6. Anderson, V., Caldwell, C., and Barfuss, B. (2019). Love: The Heart of Leadership, The Moral Obligation of Leaders. Graziadio Business Review, 22(2).
7. Caldwell, C., Atwijuka, S., & Okpala, C. O. (2018). "Compassionate Leadership in an Arms-Length World." Journal of Business and Management

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді оцінки за підсумкове завдання і підсумковий тест (30%), заліку (20%) та поточного оцінювання (50%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та добросовісності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/> |

Погодження

Силабус погоджено

Завідувач кафедри
Олена ПРОХОРЕНКО

Гарант ОП
Олена ЧАЙКОВА